

Bydgoszcz, 25 maja 2015 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.10.2015

**Pan
Dariusz Górski
Wójt Gminy Wąpielsk
Urząd Gminy Wąpielsk
Wąpielsk 20
87-337 Wąpielsk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w Gminie Wąpielsk, Wąpielsk 20, 87-337 Wąpielsk (zwanej dalej: Gminą), w dniach od 16 marca do 3 kwietnia 2015 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez KG – starszego inspektora wojewódzkiego oraz JK – inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 164/2015 i 165/2015, w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
  - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
  - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
    - kontrola wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody pod względem zgodności z przeznaczeniem,
    - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
  - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
    - kontrola pobranych i przekazanych dochodów budżetowych,
    - kontrola terminowości przekazywania dochodów budżetowych,
    - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami, na podstawie następujących ustaleń:

1. W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Plan finansowy na 2014 r., w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, Gmina sporządziła zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.

2.1. W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.

W 2014 r. Gmina wykorzystwała dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 2.514.147,93 zł, tj. 97,9 % ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane z dotacji celowych w rozdziałach: 01095, 75011 i 80101 realizowane były przez Urząd Gminy Wąpielsk (zwany dalej: Urzędem), natomiast w rozdziałach: 85212, 85213, 85215, 85228 oraz 85295 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąpielsku (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w II kwartale 2014 r., w łącznej wysokości 825.428,40 zł, tj. 32,8 % ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą, w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 388.590,17 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. Nr 52, poz. 379 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 380.970,17 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 7.620 zł, tj. kwotę przekraczającą o 0,60 zł 2 % łącznej kwoty wypłaconych dotacji, co stanowiło naruszenie art. 8 ust. 5 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu, na rachunek dysponenta części budżetowej, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w ww. kwocie (wyciąg bankowy z 31.03.2015 r.).

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 280.120,48 zł, obejmujące zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego – 274.627,48 zł oraz koszty związane z ustalaniem i wypłatą ww. podatku – 5.493 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym w ww. okresie wypłacono łącznie 141.068,75 zł.

Stwierdzono nadmierne wydatkowanie dotacji z tytułu:

- sfinansowania z dotacji celowej składek na Fundusz Pracy przekazanych do Zakładu Usług Społecznych za pracownika, za którego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, pracodawca nie powinien naliczać i odprowadzać ww. składek - w wysokości 50 zł,
- zawyżenia zwrotu producentowi rolnemu podatku akcyzowego (przyjęto do rozliczenia fakturę na zakup 500 l oleju napędowego z niewłaściwego okresu rozliczeniowego) w wysokości 82,15 zł.

W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu na rachunek dysponenta części budżetowej dotacji wydatkowanej w nadmiernej wysokości, w łącznej kwocie 139,75 zł, z tego: 82,75 zł w dniu 31.03.2015 r. oraz 57 zł w dniu 01.04.2015 r. (składki na FP: 50 zł za II kwartał 2014 r. oraz 7 zł za IV kwartał 2014 r.).

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 66.800 zł na realizację zadań administracji publicznej w samorządzie gminnym, określonych m.in. w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.), z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) oraz z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 15.183 zł, przeznaczone głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.924,60 zł na realizację zadań określonych w art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 3.885,75 zł.

W II kwartale 2014 r. nie poniesiono wydatków z dotacji celowej w ww. rozdziale.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.041.682 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1456) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 1.989.783,55 zł, z tego na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych i art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wydatkowano ogółem 62.010 zł, tj. kwotę przekraczającą o 759,54 zł 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji, co stanowiło naruszenie przepisów cytowanych powyżej ustaw.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu, na rachunek dysponenta części budżetowej, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w ww. kwocie wraz z odsetkami, tj. łącznie 777,54 zł (wyciąg bankowy z 31.03.2015 r.).

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 514.506 zł, przeznaczone na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów osób niepełnosprawnych, w łącznej kwocie 505.331,93 zł oraz na koszty obsługi w łącznej kwocie 9.174,07 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

Stwierdzono niewłaściwe zaklasyfikowanie poniesionych wydatków, związanych z opłatą składek na ubezpieczenia społeczne za podopiecznych - w kwocie 6.544,77 zł do § 3110. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm.), wydatki poniesione z ww. tytułu, powinny zostać prawidłowo ujęte w § 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 9.332 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 8.993,01 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 2.122,41 zł, przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.

- 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.149,38 zł na realizację zadań określonych w art. 5c-5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 2.496,76 zł, z tego: na wypłaty dodatków energetycznych przysługującym odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej –2.420,76 zł oraz na koszty wypłacania ww. odbiorcom dodatku energetycznego

– 76 zł, tj. kwotę przekraczającą o 27,58 zł 2 % łącznej dotacji wypłaconych w Gminie, co było niezgodne z art. 5f ust. 3 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu, na rachunek dysponenta części budżetowej, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w ww. kwocie (wyciąg bankowy z 31.03.2015 r.).

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 696,51 zł, przeznaczone w całości na wypłatę dodatku energetycznego.

- 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 7.680 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w całości.

W II kwartale 2014 r. nie poniesiono wydatków z dotacji celowej w ww. rozdziale.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 47.327,39 zł na realizację zadań określonych w art. 24 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w obowiązującym w okresie poddanym szczegółowej kontroli rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 1741 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 755), została wydatkowana przez Gminę w wysokości 45.918,69 zł, z tego: na koszty obsługi związane z realizacją programu dla rodzin wielodzietnych – 187,53 zł, na koszty obsługi pomocy - 1.331,16 zł tj. kwotę nieprzekraczającą 3% otrzymanej dotacji oraz na wypłatę pomocy finansowej dla podopiecznych - 44.400 zł.

Kontrolą objęto wydatki z dotacji poniesione na realizację ww. zadań w łącznej wysokości 12.800 zł, poniesione w całości na wypłaty pomocy finansowej dla podopiecznych. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono pomoc finansową.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85212, 85213, 85215 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowych w rozdziałach: 01095 w wysokości 139,75 zł, 85212 w wysokości 759,54 zł oraz 85215 w wysokości 27,58 zł.

2.2. W zakresie ustalenia stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych, stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Gmina z otrzymanych dotacji w łącznej kwocie 2.568.485,54 zł, wydatkowała środki w wysokości 2.514.147,93 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 97,88 %.

Niewykorzystane środki z dotacji, w łącznej kwocie 53.574,69 zł, zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Natomiast kwotę 762,92 zł (wraz z naliczonymi odsetkami) – dotyczącą rozliczenia dotacji w rozdziale 85295 przekazano w dniu 03.03.2015 r.

Zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 168), nierozliczenie w terminie otrzymanej dotacji, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 9 pkt 2 tej ustawy.

2.3. W zakresie sporządzenia kwartalnego sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie Rb-50 Gminy za IV kwartał 2014 r. o dotacjach zostało sporządzone zgodnie z ewidencją księgową dotacji.

Sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2014 r. (zbiorcze) o wydatkach zostało sporządzone bezpośrednio przez Gminę. GOPS jako jednostka organizacyjna bezpośrednio realizująca zadania zlecone nie sporządził sprawozdania jednostkowego, co było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119) w związku z § 19 ust. 5 rozdziału 9 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów.

Stwierdzono, że sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2014 r. (zbiorcze) o wydatkach zostało sporządzone zgodnie z ewidencją księgową w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej: rozdział 85212 § 4580, rozdział 85213 § 4130, rozdział 85215 § 3110 i § 4210, rozdział 85228 § 4300 oraz rozdział 85295 § 3110. W pozostałych rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej kontrolujący nie byli w stanie określić zgodności danych ujętych w sprawozdaniu z ewidencją księgową z uwagi na to, iż zapisy w ewidencji zawierały wydatki sfinansowane zarówno z dotacji celowych, jak i ze środków własnych Gminy.

Ponadto odnotowano, iż w związku z błędną klasyfikacją wydatków poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające świadczenia (rozdział 85212) zawyżono dane wykazane w § 3110 o kwotę 53.154,11 zł i zaniżono o tę samą kwotę dane wykazane w § 4110 klasyfikacji budżetowej.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobranych i przekazanych dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2014 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 20.401,72 zł, co stanowiło 618,2 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (3.300 zł). Pobrane dochody zrealizowano w rozdziałach: 75011 – 217 zł, 85212 - 19.339,92 zł oraz 85228 – 844,80 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę 12.176,51 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wyniosły 7.380,41 zł.

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) w 2014 r., w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane, w okresie objętym kontrolą, dochody budżetu państwa w wysokości 217 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, ze zbioru PESEL oraz z ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych, pobrane na podstawie art. 44h ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w ww. kwocie.

Stwierdzono, że Gmina nie dokonała potrąceń należnych jednostce samorządu terytorialnego w wysokości 5 % od wpływów osiąganych z ww. tytułu, na podstawie art. 4

ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1115 ze zm.), tj. kwoty 10,85 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane, w okresie objętym kontrolą, dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty dokonane przez organ egzekucyjny i dłużników alimentacyjnych z tytułu: zwrotu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 14.792,44 zł, odsetek w kwocie 1.620,59 zł oraz wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 2.926,89 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w ww. kwocie.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane w okresie objętym kontrolą dochody budżetu państwa w wysokości 844,80 zł stanowiły odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi pobraną na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto wszystkie dochody pobrane oraz przekazane w 2014 r.

Stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą, zaliczając wpływy z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze do dochodów własnych, Gmina nie odprowadziła na dochody budżetu państwa 95 % ww. wpływów, tj. kwoty 802,56 zł.

Wpływy z ww. tytułu, pobrane przez Gminę w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, powinny być odprowadzane na dochody budżetu państwa w trybie i terminach określonych w art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, po pomniejszeniu ich o odpowiednie dochody przysługujące jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należytym wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

W trakcie kontroli Gmina przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej dochody należne budżetowi państwa w kwocie 802,56 zł wraz z odsetkami w wysokości 14 zł (wyciąg bankowy z dnia 31.03.2015 r.).

3.2. W zakresie terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Sprawdzono terminowość przekazywania w 2014 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej dochodów pobranych, w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, w łącznej wysokości 12.176,51 zł, tj. 100 % dochodów przekazanych ogółem za 2014 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, Gmina przekazywała pobrane dochody budżetowe niezgodnie z terminem określonym art. 255 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały przekazane w wymaganym terminie wyniosły łącznie 11.376,32 zł, tj. 93,4 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za 2014 r. (rozdział 75011 – 189,10 zł, rozdział 85212 – 11.187,22 zł).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należytym

wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W trakcie kontroli Gmina przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej odsetki z tytułu nieterminowego przekazywania dochodów budżetowych za 2014 r. w łącznej kwocie 32 zł (wyciąg bankowy z dnia 31.03.2015 r.).

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2014 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych (bez odsetek), według stanu na 31.12.2014 r. wynosiły ogółem 899.649,83 zł i dotyczyły zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych – 142.564,08 zł oraz wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 757.085,75 zł. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2013 r. (744.232,20 zł) ww. zaległości wzrosły o 155.417,63 zł, tj. o 20,9 %.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, GOPS nie naliczał i nie ujmował w ewidencji księgowej - na koniec każdego kwartału - odsetek od nieterminowych płatności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co było niezgodne z art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w związku z art. 27 ust. 1a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieustalenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionych do alimentów, prowadzone były w ograniczonym zakresie.

Jednocześnie, w wyniku szczegółowej kontroli dokumentacji dotyczącej okresu świadczeniowego 2012/2013 (30 dłużników) odnotowano, że decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego wystawiane były przez organ właściwy wierzyciela z opóźnieniem, tj. najwcześniej w 6 miesiącu licząc od zakończenia okresu świadczeniowego, a wobec 15 dłużników w ogóle nie wystawiono ww. decyzji.

Wobec 25 dłużników nie wystawiono i nie przekazano do organu egzekucyjnego tytułów wykonawczych na łączną kwotę 153.591,70 zł.

Ponadto, na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz ustaleń GOPS, stwierdzono iż do dnia kontroli nie zostały wystawione i przekazane organowi egzekucyjnemu tytuły wykonawcze dotyczące należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie:

- od 1.10.2009 r. do 30.09.2010 r. – dotyczy 5 dłużników alimentacyjnych, na kwotę należności w łącznej wysokości 22.582,40 zł oraz odsetki,
- od 1.10.2010 r. do 30.09.2011 r. – dotyczy 17 dłużników alimentacyjnych, na kwotę należności w łącznej wysokości 80.336,34 zł oraz odsetki,
- od 1.10.2011 r. do 30.09.2012 r. – dotyczy 18 dłużników alimentacyjnych, na kwotę należności w łącznej wysokości 110.330,91 zł oraz odsetki.

Brak działań organu wierzyciela w ww. zakresie naruszał przepisy § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 obowiązującego do dnia 22.05.2014 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.) oraz § 6 i § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzyciela należności

pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 656) w związku z art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych nieopobranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

3.4 W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie Rb-27ZZ za IV kwartał 2014 r. (zbiorcze) zostało sporządzone bezpośrednio przez Gminę. GOPS jako jednostka organizacyjna bezpośrednio realizująca zadania zlecone nie sporządził sprawozdania jednostkowego, co było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Ponadto ustalono, że w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2014 r., w rozdziale 85212:

- w kolumnie 4 „Plan” wykazano nieprawidłową kwotę planowanych dochodów budżetowych – jest 7.300 zł, winno być 3.300 zł,
- w kol. 5 „Należności”, w § 0920 wykazano nieprawidłowo należności w wysokości dochodów wykonanych, nie uwzględniając salda początkowego oraz przypisów i odpisów należności oraz nie wykazano danych w kolumnach 9 i 10 „Saldo końcowe: należności pozostałe do zapłaty ogółem, w tym: zaległości”,
- w kol. 5-7, w § 0980 wykazano nieprawidłowo dochody należne organowi wierzyciela, przekazane przez inne gminy, w łącznej wysokości 3.894,31 zł.

Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 5 i § 6 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Ponadto wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- pobranie dotacji celowych w nadmiernej wysokości,
- nieterminowy zwrot niewykorzystanych środków z dotacji celowych,
- błędna klasyfikacja poniesionych wydatków z dotacji celowych,
- nieprzekazanie do budżetu państwa należnych dochodów budżetowych,
- nieterminowe przekazywanie dochodów budżetowych,
- nieustalenie należności Skarbu Państwa,
- opóźnienie wydawania decyzji administracyjnych na należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych,
- niedochodzenie należności budżetu państwa,
- błędne sporządzenie zbiorczych sprawozdań Rb-50 i Rb-27ZZ oraz brak jednostkowych sprawozdań Rb-50 i Rb-27ZZ.

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest niezajomość, błędna interpretacja lub niestosowanie wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawnych oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem wskazanych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy – HK (do 09.12.2014 r.), DG (od 09.12.2014 r.), MK - Skarbnik Gminy, BS - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąpielsku oraz IK - Główny Księgowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąpielsku — na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

- 1) wydatkowania dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej do wysokości odpowiadającej wykonaniu tych zadań,
- 2) prawidłowego ustalania kosztów obsługi w wysokości 2 % łącznej kwoty dotacji od wypłacanych producentom rolnym kwot zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- 3) właściwego ustalania i wypłacania kwot zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej z otrzymanej dotacji celowej,
- 4) prawidłowego ustalania kosztów obsługi w wysokości do 3 % otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 5) prawidłowego ustalania kosztów obsługi w wysokości 2 % łącznej kwoty dotacji od wypłaconych odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatków energetycznych,
- 6) terminowego zwrotu do budżetu państwa dotacji w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego,
- 7) wyodrębnienia z ewidencji księgowej szczegółowej ewidencji dla wydatków z dotacji udzielonych z budżetu państwa i związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
- 8) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-50 na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem uprzedniej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
- 9) zaliczania wnoszonych opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze na dochody budżetu państwa,
- 10) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
- 11) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 12) podejmowania wszystkich działań windykacyjnych przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w stosunku do wszystkich dłużników alimentacyjnych,
- 13) naliczania i ewidencjonowania, na koniec każdego kwartału, odsetek ustawowych od nieterminowych płatności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 14) niezwłocznego naliczenia i zaewidencjonowania w księgach rachunkowych należnych odsetek z tytułu wypłaconych w poprzednich latach świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla wszystkich dłużników alimentacyjnych,
- 15) niezwłocznego wydawania, po zakończeniu okresu świadczeniowego, decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych,
- 16) niezwłocznego wystawiania i przesyłania do właściwego organu egzekucyjnego tytułów wykonawczych na niezwrócone przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 17) wystawiania i przesłania do właściwego organu egzekucyjnego zaległych tytułów wykonawczych na wymagalne należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu

alimentacyjnego z bieżącego i poprzednich okresów świadczeniowych oraz przesłania informacji w tym zakresie Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu - w nieprzekraczalnym terminie do końca lipca bieżącego roku,

- 18) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem uprzedniej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
- 19) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąpielsku do:
  - prawidłowego ujmowania wydatków z dotacji celowych w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej,
  - sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-50,
  - sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)